

Huvudman

Västerås kommun

Beslut

Datum 2026-06-05

Dnr SI 2025:9053

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Håkantorpskolan i Västerås kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 6 februari 2026

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Västerås kommun en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd. Västerås kommun ska senast **fredag den 25 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser extra studietid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:9053) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Håkantorpskolan i Västerås kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Håkantorpskolan följer gällande bestämmelser om garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, särskilt stöd, extra studietid, trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 6 februari 2026 beslutat att förelägga Västerås kommun att senast den 6 maj 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och extra studietid.

Västerås kommun har den 6 maj 2026 inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Västerås kommun har därefter, den 20 och 21 maj 2026 inkommit med en komplettering i ärendet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Västerås kommun följt föreläggandet och åtgärdat de konstaterade bristerna.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 6 februari 2026 att Västerås kommun inte uppfyllde skollagens krav när det gäller särskilt stöd. Bristerna avsåg att alla elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd inte anmäls till rektorn om berörd elevs vårdnadshavare inte vill. Bristerna avsåg även att rektorn inte alltid startar en utredning om behov av särskilt stöd om berörd elevs vårdnadshavare inte vill. Det fanns vidare brister gällande att alla elever inte fick det särskilda stöd som de bedöms vara i behov av. Utredningen visade att det fanns elever i behov av särskild undervisningsgrupp men som inte fick det stödet på grund av att det saknades plats i den särskilda undervisningsgruppen. Bristerna avsåg slutligen att elever och vårdnadshavare tagit del av åtgärdsprogram innan beslut om åtgärdsprogram har fattats.

Västerås kommun har i sin redovisning bland annat inkommit med en sammanställning över 12 anmälningar om behov av särskilt stöd som gjorts mellan perioden den 6 februari till den 27 april 2026. Huvudmannen uppger att en utredning om särskilt stöd har inletts på de anmälningar som har inkommit. Av redovisningen framgår när utredningen om behov av särskilt stöd slutförts gällande 11 av dessa anmälningar samt datum då beslut fattats om att upprätta åtgärdsprogram eller inte.

I redovisningen har huvudmannen även inkommit med en beskrivning över hur skolans rutiner gällande särskilt stöd har reviderats och förtydligats. Denna rutin infördes under elevhälsoteamets planeringsdag den 28

november 2025 och innebär bland annat att om en elev är i behov av särskilt stöd ska detta skyndsamt anmälas till rektorn oavsett elevens eller vårdnadshavares inställning till detta. Huvudmannen uppger även att antalet anmälningar om behov av särskilt stöd ökat från två anmälningar vårterminen 2025 till 13 anmälningar vårterminen 2026. Skolans personal har fått information om rutinen för anmälan vid konferenser, elevhälsomöten och den kommer även gås igenom vid kompetensutvecklingsdagar.

Ett utdrag ur rutinen har bifogats redovisningen och där framgår att efter att en anmälan om behov av särskilt stöd har inkommit ansvarar rektorn för att utan dröjsmål besluta om en utredning ska inledas. Skolinspektionen har i en begäran om komplettering bett huvudmannen att ytterligare förtydliga vad som sker om en lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befärrar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och gör en anmälan om behov av särskilt stöd. Huvudmannen uppger i kompletteringen att efter att rektorn tagit emot en anmälan gör rektorn ett formellt ställningstagande till om en utredning ska inledas. Huvudmannen uppger vidare i sin redovisning att en utredning om behov av särskilt stöd har inletts i de ärenden där anmälan inkommit under perioden 6 februari till den 27 april 2026. Huvudmannen uppger även att om en utredning ska starta eller inte är inte beroende av elevens eller vårdnadshavares inställning.

Vidare har huvudmannen inkommit med de 12 åtgärdsprogram som utarbetats under perioden 6 februari till den 27 april 2026 med tillhörande utredning om särskilt stöd. I utredningarna framgår respektive elevs stödbehov och i åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd och hur behovet ska tillgodoses. I 4 av 12 åtgärdsprogram framgår det att en beslutad åtgärd är placering i särskild undervisningsgrupp. I åtgärdsprogrammen anges att eleven och elevens vårdnadshavare har tagit del av beslut om åtgärdsprogram när åtgärdsprogrammet är beslutat. Huvudmannen har i redovisning beskrivit hur expediering av ett beslut om åtgärdsprogram sker till berörd elev och dennes vårdnadshavare samt vem som ansvarar för att det sker, utifrån den reviderade rutinen gällande stöd.

Huvudmannen beskriver vidare hur skolan systematiskt följt upp alla elever som har ett åtgärdsprogram för att säkerställa att eleverna får de stödinsatser som de är i behov av. Detta arbete genomfördes den 2 mars till den 13 april 2026 och har skett löpande därefter.

Rättslig reglering

Om det kan befärras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra

anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bland annat bestämmelserna i 33 och 34 §§ förvaltningslagen om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (29 kap. 10 § skollagen).

I ärenden där beslut får överklagas enligt 28 kap. tillämpas också 43–47 §§ förvaltningslagen (29 kap. 11 skollagen).

Ett överklagande av ett beslut ska ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då den som överklagar fick del av beslutet genom den myndigheten. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. (44 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis bedömer Skolinspektionen av ovan redovisade omständigheter att det inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att anmäla behov av särskilt stöd, att ge eleven det särskilda stöd som hen är i behov av samt att elever och vårdnadshavare får ta del av beslut om åtgärdsprogram när beslutet är fattat.

Skolinspektionen bedömer emellertid att det fortsatt finns brister gällande att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. Av utredningen framgår att anmälningar om särskilt stöd inte alltid leder till en utredning om särskilt stöd. Förvisso uppger huvudmannen att de anmälningar om behov av särskilt stöd som bifogats redovisningen har utretts och att en utredning om särskilt stöd görs oberoende av elevens vårdnadshavare inställning. Det framgår dock av redovisningen samt av efterföljande komplettering att rektorn beslutar huruvida en utredning ska startas eller inte efter att en anmälan inkommit.

Skollagens reglering ger inte utrymme för att göra en individuell bedömning av om en utredning om särskilt stöd ska startas eller inte efter att en anmälan inkommit om en elevs behov av särskilt stöd. Att en utredning om särskilt stöd inte alltid startas efter en anmälan utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Västerås kommuns verksamhet vid Håkantorpskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att starta en utredning om särskilt stöd för varje anmälan som inkommer om en elevs behov av särskilt stöd. Huvudmannen har uppgett att rektorn beslutar huruvida en utredning om särskilt stöd ska startas eller inte efter att en anmälan om behov av särskilt stöd har inkommit. Av redovisningen framgår dock att skolan har startat en utredning om särskilt stöd för samtliga av de anmälningar som har inkommit under perioden 6 februari till den 27 april 2026. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Västerås kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 6 februari 2026 att Västerås kommun inte uppfyllde skollagens krav när det gäller att erbjuda elever extra studietid. Bristen avsåg att inte alla elever i årskurs 4–6 erbjöds två timmar extra studietid i veckan under eller i direkt anslutning till skoldagen.

Västerås kommun uppger i redovisningen att skolan har schemalagt denna tid för elever i årskurs 4–6 och att den är förlagd under eller i anslutning till skoldagen. Av redovisningen framgår även att rektorn har informerat vårdnadshavare om att eleverna erbjuds extra studietid två timmar varje måndag klockan 14.00- 16.00.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X

Ida Domeij

Beslutsfattare
Signerat av: Ida Domeij

X

Lina Jernström

Föredragande
Signerat av: Lina Jernström